D. D.

DISSERTATIO BOTANICA
DE
PALMIS.

CUJUS PARTEM PRIOREM

VENIA EXP. FACULT. MED. UPSAL.

PRÆSIDE

C. P. THUNBERG

COMMENDATORE REG. ORD. DE WASA

MED. DOCT. PROF. MED. ET BOT. REG. ET ORD. REG. COLL. SANIT. MEMB. HON. ACAD. CÆSAR. PETROPOL. ET NAT. CURIOS. REG. SCIENT. UPS. LOND. HOLM. AGRIC. MED. ET EVANG. SOCIET. OECON. UPSAL. PATR. HOLM. ET. CIV. OECON. FINL. HONOR. WERMEL. JUNEC. WESTM. CALM. ET ÖREBR BEROL ET. FRANCOF. ET LIPS. NAT. SCRUT. PARIS. HAFN. MOSCOU. ET HALENS. HIST. NAT. GORENK. PHILAD. LUND. HARL M. AMSTELD. BONNENS. OECON. ET INST. LITT. ZELAND. NIDROSIENS. TURICENS. IENENS. LINN. LONDIN. MEDICO-BOTAN. ET HORTI-CULTUR. REG. SCIENT. PHYS. ET PHYTOGRAPH. GÖTTINGENS. SCIENT. GOTHOB. MONACH. ERLANG. WETTER. NANCIENS. MARPURG. MED. PARIS. EMUL. ET LINN. MONSPEL. MED. MATRITENS. MED. ET NAT. STUDIOS. EDIMBURG. ET PETROP. MEDICO CHIR. ET PHARMAC. MEMBRO NEC NON ACAD. SCIENT. PARIS. ET INSTITUT. NATION MONSPELIENS. AGRICULT. PARIS. MEDIC. LONDIN. SCANDINAV. FLORENTIN. ET BATAVIN. IND. OR. CORRESPOND.

P. P.

OTTO ULR. MARIN

GUTHOBURGENSIS.

IN AUDIT. BOTANICO DIE XI JUNII MDCCCXXV.

H. A. M. S.

UPSALIÆ
EXCUDEBANT PALMBLAD ET C.

QK495
.F21
T5
MO. BOT. GARD.
1911

KONUNGENS

TROTJENARE, PROVINCIAL MEDICUS OCH RIDDAREN

AF KONGL. WASA ORDEN

MEDICINÆ DOCTOR OCH CHIRURGIÆ MAGISTER

HÖGÅDLE

HERR **FREDRIK MARIN**

OCH

DOCTORINNAN, VÅLBORNA

FRU **ULR. MAR. MARIN**

FÖDD VON YHLEN

Hulda och Ålskade Föräldrar

af

sonlig vördnad och tacksamhet.

DE

PALMIS.

Speciosa in Regno Vegetabili Palmarum familia, calidissimas Indiarum regiones inhabitans, diu Botanicis ignota latuit et sero cum ceteris Vegetabilibus ad Clasſes relata, leviterque commemorata fuit.

In multis invicem conveniunt diversa harum genera trunco indiviso cum medulla crasſisſima, foliis terminalibus, Spatha communi, et partialibus, licet variant floreſcentia et fructibus.

Deprehenduntur paucisſimæ *Monandræ* et *Triandræ*, paucæ *Dodecandræ;* plurimæ *Hexandræ*, multæ *Polyandræ*, aliquot *Monadelphæ*, nonnullæ Monoicæ, Dioicæ vel Polygamæ.

Paucas Palmas ſibi notas habuit Illuſt. LINNÉ, ad Clasſes non relatas, ſed in Appendice collocatas. Hanc Methodum ſecuti ſunt et Cel. MURRAIJ et SCHREBER. Celeberrimus Præſes noſter primus fuit, qui ſpecioſas hasce arbores ad Clasſes retulit ſyſtematis ſexualis.

Omnes fere Palmæ intra Spathas grandes, univerſalem et partiales flores explicant ſæpe ſesſiles in ſpicis (ſpadice) elongatis, numerosis.

Perfecte et regulariter inveniuntur plures Hermaphroditæ, cum ſtaminibus et piſtillis fertilibus, dum nonnullæ Hermaphroditæ inveniuntur cum rudimento piſtilli in floribus maſculis; longe adhuc plures Herma-

phroditæ cum filamentis caſtratis, ſive antheris deficientibus in floribus femineis.

Occurrunt præterea plurimæ *Monoicæ*, nonnullæ *Dioicæ* et pauciores *Polygamæ*.

Ad MONANDRIAM retulit Celeberrimus Præſes noſter *Nipam* ob filamentum unicum, quod claſſem potius determinare debet, quam numerus antherarum, quæ aliquando augeri, ſæpius vero deficere ſolent.

TRIANDRA unica eſt, ſcilicet *Ceroxylon*.

HEXANDRA plurima genera examinantur: *Chamædora*, *Thrinax*, *Sabala*, *Morenia*, *Rhapis*, *Liviſtona*, *Corypha*, *Taliera*, *Lepidocarya*, *Mauritia*, *Calamus*, *Sagus*, *Boraſſus*, *Hyphæne*, *Leopoldina*, *Hyoſpathe*, *Kunthia*, *Areca*, *Oenocarpus*, *Euterpe*, *Wallichia*, *Syagrus*, *Elate*, *Cocos*, *Desmoncus*, *Bactris*, *Guilielma*, *Martinezia*, *Acronomia*, *Aſtrocarya*, *Aiphanes*, *Oreodoxa*, *Phoenix*, *Muſa*, *Yucca*.

DODECANDRÆ ſunt *Latania*, *Diplothemia*, *Attalea*, *Iriartea*.

POLYANDRÆ ſtaminibus ultra viginti, plus vel minus numerosis habentur: *Lodoicea*, *Ptycoſperma*, *Seaphortia*, *Caryota*, *Jubæa*, *Arenga*, *Manicaria*, *Cycas*, *Zamia*, *Elephantuſa*.

MONADELPHÆ filamentis baſi connatis, ſeſe ſiſtunt: *Licuala*, *Chamærops*, *Taliera*, *Geonoma*, *Elæis*.

HERMAPHRODITÆ *veræ* fuerunt ſequentes deprehenſæ: *Thrinax*, *Sabala*, *Licuala*, *Liviſtona*, *Corypha*, *Calamus*, *Taliera*, *Ptycoſperma*, *Jubæa*, *Aiphanes*, *Oreodoxa*, *Musa*, *Yucca*.

HERMAPHRODITÆ *Spuriæ*, cum rudimento ſtaminum in floribus femineis, vel filamentis caſtratis, nimirum *Phoenix*, *Sagus*, *Boraſſus*, *Diplothemia*.

HERMAPHRODITÆ *Spuriæ* cum rudimento piſtilli, ſeu

ſtyli; *Chamædora*, *Morenia*, *Rhapis*, *Hyoſpathe*, *Geonoma*, *Kunthia*, *Areca*, *Oenocarpus*, *Euterpe*, *Iriartea*, *Cocos*, *Maximiliana*, *Diplothemia*, *Desmoncus*, *Bactris*, *Martinezia*, *Acrocomia*, *Aſtrocarya*, *Attalea*.

MONOICÆ ad Monoeciæ claſſem ab Auctoribus relatæ fuerunt *Sagus*, *Nipa*, *Leopoldina*, *Hyoſpathe*, *Geonoma*, *Kunthia*, *Areca*, *Oenocarpus*, *Euterpe*, *Iriartea*, *Wallichia*, *Caryota*, *Elæis*, *Syagrus*, *Elate*, *Cocos*, *Maximiliana*, *Diplothemia*, *Desmoncus*, *Bactris*, *Guilielma*, *Martinezia*, *Acrocomia*, *Attalea*, *Arenga*, *Manicaria*, *Aſtrocarya*.

DIOICÆ conſideratæ fuerunt; *Chamædora*, *Morenia*, *Phoenix*, *Boraſſus*, *Lodoicea*, *Latania*, *Hyphæne*, *Cycas*, *Zamia*.

Ad POLYGAMIÆ omnis confuſionis claſſem, nonnullas quoque Palmas relatas voluerunt Botanici: *Rhapis*, *Chamærops*, *Ceroxylon*, *Elephantuſa*, *Lepidocarya*, *Mauritia*, *Seaforthia*, *Muſa*.

FOLIATIO Palmarum valde uniformis invenitur, qua generaliter folia ſunt in Cotyledonibus ſimplicia, (*Monocotyledones*) deinde magis magisque ſenſim fisſa, idque eo modo, ut vel Palmata evadant, vel Pinnata, rarisſime Bipinnata, vel Integra, non raro ampla et longisſima, ſemper terminalia, in caudice ſesſilia, ac ſenſim decidua, baſi ſua cruſtam caudicis formantia; ſic frondes PALMATÆ, plicatæ, apice fisſæ, flabelliformes ſunt in *Chamædora*, *Thrinace*, *Sabala*, *Licuala*, *Rhapide*, *Chamærope*, *Liviſtona*, *Corypha*, *Taliera*, *Lepidocarya*, *Mauritia*, *Boraſſo*, *Lodoicea*, *Latania*, *Hyphæne*.

PINNATAS *frondes* proferunt plurimæ Palmæ, nempe: *Morenia*, *Phoenix*, *Calamus*, *Sagus*, *Nipa*, *Leopoldina*, *Hyoſpathe*, *Geonoma*, *Ptycoſperma*, *Kunthia*, *Areca*, *Oenocarpus*, *Euterpe*, *Seaforthia*, *Iriartea*, *Wallichia*, *Elæis*, *Syagrus*, *Elate*,

Cocos, *Jubæa*, *Maximiliana*, *Diplothemia*, *Desmoncus*, *Bactris*, *Guilielma*, *Martinezia*, *Acrocomia*, *Astrocarya*, *Attalea*, *Arenga*, *Aiphanes*, *Oreodoxa*.

BIPINNATAS frondes habet sola *Caryota*.

IRREGULARITER fissas frondes profert *Manicaria*.

INTEGRIS foliis ornantur *Musa* & *Yucca*.

SPATHÆ in plerisque Palmis calycem, flores includentem constituunt, et plurimæ atque amplissimæ sunt, naviculares, subcoriaceæ.

PEDUNCULI, seu receptacula florum spicatorum a Botanicis, facile omnibus, *Spadices* adpellati fuerunt; qua denominatione, heic, ut in multis aliis, præter necessitudinem, termini Botanici multiplicati fuerunt. — Sunt hi vel simplices, vel ramosi, longissimi.

CALYX proprie est Spatha, tam universalis, quam partialis, et Calyx Auctorum, floris proprius est *Perianthium*, cum *Corolla*, dum adest in floribus completis, *stamina* & *pistilla* includens. Interdum convenit figura et divisione cum Corolla, interdum discrepare videtur. Sæpius numerum ternarium observat, vel Triphyllus, vel Tripartitus. Rarius numerum habet quinarium, senarium vel alium. Calyx nullus in *Yucca*, *Cycade*, *Zamia*, *Elephantusa*.

De *Corolla* idem valet ac de Calyce; interdum deficit. Rarius præter Corollam adest *Nectarium*. Communissime autem in plerisque, fere omnibus Corolla est tripetala; In *Yucca* sexpartita; Nulla in *Cycade*, *Zamia*, *Elephantusa*.

Inflorescentia sæpius est Spicata, interdum *Amentacea*; raro *Strobilacea*, interdum omnino nuda.

ANTHERÆ observantur sæpe sessiles, liberæ et connatæ.

PISTILLA plerumque pauca, unum usque tria, ſæpe absque ſtylo, *ſtigmatibus* ſesſilibus.

SEXUS valde variant, *Hermaphroditi*, *Monoici*, *Dioici*, *Polygami*, Perfecti vel Abortientes.

BACCATÆ ſunt, *Mauritia*, *Calamus*, *Corypha*, *Liviſtona*, *Kunthia*, *Thrinax*, *Muſa*, *Sabala*, *Morenia*, *Lepidocarya*, *Sagus*, *Wallichia*, *Rhapis*, *Hyoſpathe*, *Boraſſus*, *Areca*, *Manicaria*, *Oenocarpus*, *Leopoldina*, *Euterpe*, *Latania*, *Iriartea*, *Ptycoſperma*, *Seaforthia*; *Zamia*, *Caryota*, *Arenga*, *Taliera*, *Geonoma*, *Chamærops*.

CAPSULAM habet *Yucca*.

DRUPACEÆ ſunt *Nipa*, *Ceroxylon*, *Elate*, *Chamædora*, *Aſtrocarya*, *Maximiliana*, *Acrocomia*, *Phoenix*, *Desmoncus*, *Guilielma*, *Hyphæne*, *Bactris*, *Aiphanes*, *Oreodoxa*, *Syagrus*, *Cocos*, *Martinezia*, *Diplothemia*, *Attalea*, *Cycas*, *Elephantuſa*, *Jubæa*, *Lodoicea*, *Licuala*, *Elæis*.

FEMINÆ vel ſolitariæ ſunt vel ternæ, adeoque flores monogyni vel trigyni.

MONOGYNÆ habentur *Mauritia*, *Calamus*, *Elate*, *Corypha*, *Chamædora*, *Liviſtona*, *Kunthia*, *Aſtrocarya*, *Maximiliana*, *Thrinax*, *Muſa*, *Ptycoſperma*, *Seaforthia*, *Elephantuſa*, *Cycas*, *Zamia*, *Taliera*, *Licuala*, *Geonoma*, *Elæis*, *Yucca*.

TRIGYNÆ occurrunt *Nipa*, *Ceroxylon*, *Sabala*, *Morenia*, *Lepidocarya*, *Sagus*, *Phoenix*. *Wallichia*, *Rhapis*, *Hyoſpathe*, *Desmoncus*, *Guilielma*, *Boraſſus*, *Hyphæne*, *Areca*, *Manicaria*, *Oenocarpus*, *Bactris*, *Aiphanes*, *Oreodoxa*, *Leopoldina*, *Euterpe*, *Syagrus*, *Cocos*, *Martinezia*, *Latania?* *Diplothemia*, *Attalea*, *Iriartea*, *Jubæa*, *Lodoicea*, *Caryota*, *Arenga*, *Chamærops*.

MONANDRÆ.

NIPA ♂ Per. 3-phyl. Cor. 3-pet. Fil. columη. 1. cum. Anth. 3. ♀ Per. et Cor. 0. Stigm. 3. Drup. 1. ſp. raro 2. ſp.

TRIANDRÆ.

CEROXYLON Per. 3-fid. Cor. 3-pet. Herm. Stam. 1-4. Pist. rud.
♀ Stigm. 3-sess. Drup. 1. sp.

HEXANDRÆ.

Monogynæ.

MAURITIA ♂ Per. 3-dent. Cor. 3-pet.
Herm. Per. 3-fid. Cor. 3-part. Stigm. sessile. Bacc. 1 sp.
CALAMUS Per. 3-dent. Cor. 3-pet. Styl. 1. Bacc. 1 sp.
ELATE Per. 3-dent. Cor. 3-pet. anth. sessil. Styl. 1. Drupa.
CORYPHA Per. 3-fid. Cor. 3-fid. Styl. connat. stigm. 1. Bacc. 1 sp.
CHAMÆDORA Per. 3-part. Cor. 3-pet. ♂ Pist. rudim.
♀ Styl. 1. Drup.
LIVISTONA Per. 3-part. Cor. 3-part. Styli connati Stigm.
indiviso. Bacc. 1. sp.
KUNTHIA Per. 3-part. Cor. 3-pet. Pist. rudim. in mari. Bacc.
ASTROCARYA ♂ Per. 3-part. Cor. 3-part. Pist. rudim.
♀ Per. sub 3dent. Cor. sub 3dent. styl. 1. Drup 1 sp.
MAXIMILIANA Per. 3-phyl. Cor. 3-pet. Pist. rudim. Styl. 1.
Drup. 1. sp.
ACROCOMIA ♂ Per. 3-phyl. Cor. 3-pet. Pist. rudim.
♀ Loco Stam. Corpusc. 6dent. Stigm. 3. Drup. 1 sp.
THRINAX Per. 6-dent. Cor. 0. Styl. 0. Bacc. 1 sp.
MUSA Per. 0. Cor. 2-pet. Herm. Stam. fert. 1. Pist. 1. Bacc.
♂ Stam. fert. 5. Pist. 1. Bacc. 0.
YUCCA Per. 0. Cor. 6-part. Stigm. 1. sessil. Capsula.

Trigynæ.

SABALA Per. 3-dent. Cor. 3 pet. Styl. 3. connat. Bacc. 3. sp.
MORENIA Per. 3-dent. Cor. 3-pet. Pist. rudim. Styl. 3. Bacc. 3.
LEPIDOCARYA ♂ Per. 3-dent. Cor. 3-pet.
Herm. Per. 3-dent. Cor. 3-fid. Stigm. 3. Bacc. 1. sp.
SAGUS ♂ Per. 3 dent. Cor. 3-pet. Stam. 6—12.
♀ Per. 3dent. Cor. 3fid. Stigm. 3. Stam. rudim. Bac. 1 sp.

PHOENIX Per. 3-dent. Cor. 3-pet. ♂ Stam. 6. rarius 3.
♀ Stigm. 3. Stam. rudim.
Drup. 1. ſp.

WALLICHIA Per. 3 dent. Cor. 3-pet. Stigm. 3. Bacc. 2. ſp.

RHAPIS Per. 3-fid. Cor. 3 pet. Piſt. rudim. Piſt. 3. Bacca?

HYOSPATHE Per. 3-fid. Cor. 3-pet. Piſt. rudim. Bacc. 1 ſp.

DESMONCUS ♂ Per. 3-fid. Cor. 3-pet. Piſt. rudim.
♀ Per. 1. phyl. Cor. 1. pet. Stigm. 3. ſeſs. Drup. 1 ſp.

GUILIELMA ♂ Per. 3 fid. Cor. 3-pet.
♀ Per. annuliforme Cor. 1. pet. Drupa.

BORASSUS ♂ Per. 3-part. Cor. 3-pet. Stam. 6-9. caſtrata.
♀ Per. 3 phyl. Cor. 6-9-pet. Stigm. 3. Bacc. 3. ſp.

HYPHÆNE Per. 3-pa... Cor. 3-part. Drup. 1. ſp.

ARECA ♂ Per. 3-part. Cor. 3-pet. Piſt. rudim.
♀ Per. 3-phyl. Cor. 3-pet. Stam. rudim. Bacc. 1 ſp.

MANICARIA Per. 3-phyl. Cor. 3-pet. Stam. 24. Drup. 3 cocca.

OENOCARPUS ♂ Per. 3-part. Cor. 3-pet. Piſt. rudim.
♀ Per. 3-phyl. Cor. 1-pet. Stigm. 3. Bacc. 1 ſp.

BACTRIS ♂ Per. 3-part. Cor. 3-part. Stam. 6-12. Piſt. rudim.
♀ Per. 1-phyl. Cor. 1-pet. Stigm. 3. Drup. 1 ſp.

AIPHANES Per. 3-part. Cor. 3-pet. Stigm. 3. Drup. 1 ſp.

OREODOXA Per. 3-part. Cor. 3-pet. Stigm. 3. Drup. 1 ſp.

LEOPOLDINA Per. 3-phyl. Cor. 3-pet. Bacc. 1 ſp.

EUTERPE Per. 3 phyl. Cor. 3pet. Piſt. rudim. Stigm. 3. Bac. 1 ſp.

SYAGRUS Per. 3 phyl. Cor. 3-pet. Stigm. 3. Drup.

COCOS Per. 3-phyl. Cor. 3-pet. Piſt. rudim. Stigm. 3. Drup.

MARTINEZIA ♂ Per. 3-phyl. Cor. 3-pet. Piſt. rudim.
Herm. cylindrus, 6-dent. Stam. abort. Stigm. 3. Dr. 1 ſp.

DODECANDRÆ.

LATANIA Per. 3 fid. Cor. 3 pet. Stam. 16. Bacc. 3 ſp.

DIPLOTHEMIA ♂ Per. 3-part. Cor. 3-pet. Stam. 12-24. Piſt. rud.
♀ Per. 3-phyl. Cor. 3-pet. Stigm. 3. Stam. abort. Dr.

ATTALEA Per. 3-part. Cor. 3-pet. ♂ ſtam. 18-22. Piſt. rudim.
♀ ſtigm. 3-ſeſſil. drup. 3 ſp.

IRIARTEA Per. 3-phyl. Cor. 3-pet. Stam. 12. plur. Piſt. rudim.
Stigm. 3. Bacc. 1 ſp.

POLYANDRÆ.

Monogynæ.

PTYCOSPERMA Per. 3-part. Cor. 3-pet. Stam. 20-30. Styl. 1. Bacc. 1 sp.

SEAFORTHIA Per. 3-part. Cor. 3-pet. Herm. Stam. plur. Styl. 1. ♀ Stigm. 3 sessil. Bacc.

ELEPHANTUSA Per. o. Cor. o. Herm. Stam. pl. Styl. 1. Dr. 1 sp. ♀ Stam. plur.

CYCAS ♂ Strobil. Squam. Cor. o. anth Sess. in Squam.
♀ Receptac. Spicat. Per. o. Cor. o. Styl. 1. Dr. 1 sp.

ZAMIA Strob. Squam. per. o. Cor. o. anth. Sess. in Squam. Stigm. 1. Bacc.

Trigynæ.

JUBÆA Per. 3-part. Cor. 3-part. Stigm. 3. Drup.

LODOICEA ♂ Per. 3-phyl. Cor. 3-pet. Stam. 24-36.
♀ Per. 3 phyl. Cor. 3-4-pet. Stigm. 3-4. Dr. 1-4 sp.

CARYOTA Per. 3-phyl. Cor. 3-pet. Styl. 1-3. Bacc. 2 sp.

ARENGA Per. 3-phyl. Cor. 3-pet. Stam. 50-60. Stigm. 3. Bacc. 3. sp.

MONADELPHÆ.

Monogynæ.

TALIERA Per. 3-fid. Cor. 3-pet. Styl. 1. Bacc. 3. 1 sp.

LICUALA Per. 3-part. Cor. 3-part. Styl. 1. Drup. 1 sp.

GEONOMA ♂ Per. 3-phyl. Cor. 3 pet. Stam. 6 connata in urceolum 6-dentatum, dentibus singulis 2-antheriferis, et cum rudim. Pistilli.
♀ per. 3-phyl. Cor. 3-fid.
Cylindr. 6-dent. pistillum ambiens, seu Stam. abort. Styl. 1. Bacc. 1. sp.

ELÆIS ♂ Per. 3-phyl. Cor. 3-pet.
♀ Per. 3-phyl. Cor. 3-6. pet. Styl. 1. Drup.

Trigynæ.

CHAMÆROPS Per. 3-part. Cor. 3-pet. Stigm. 3. Bacc. 3. 1 sp.

D. D.

DISSERTATIO BOTANICA
DE
PALMIS.

CUJUS PARTEM POSTERIOREM
VENIA EXP. FACULT. MED. UPSAL.
PRÆSIDE

C. P. THUNBERG

COMMENDATORE REG. ORD. DE WASA
MED. DOCT. PROF. MED. ET BOT. REG. ET ORD. REG. COLL. SANIT. MEMB. HON. ACAD. CÆSAR. PETROPOL. ET NAT. CURIOS. REG. SCIENT. UPS. LOND. HOLM. AGRIC. MED. ET EVANG. SOCIET. OECON. UPSAL. PATR. HOLM. ET. CIV. OECON. FINL. HONOR. WERMEL. JUNEC. WESTM. CALM. ET ÖREBR BEROL ET. FRANCOF. ET LIPS. NAT. SCRUT. PARIS. HAFN. MOSCOU. ET HALENS. HIST. NAT. GORENK. PHILAD. LUND. HARL M. AMSTELD. BONNENS. OECON. ET INST. LITT. ZELAND. NIDROSIENS TURICENS. IENENS. LINN. LONDIN. MEDICO-BOTAN. ET HORTI-CULTUR. REG. SCIENT: PHYS. ET PHYTOGRAPH. GÖTTINGENS. SCIENT. GOTHOB. MONACH. ERLANG. WETTER. NANCIENS. MARPURG. MED. PARIS. EMUL. ET LINN. MONSPEL. MED. MATRITENS. MED. ET NAT. STUDIOS. EDIMBURG. ET PETROP. MEDICO CHIR. ET PHARMAC. MEMBRO NEC NON ACAD. SCIENT. PARIS ET INSTITUT. NATION MONSPELIENS. AGRICULT. PARIS. MEDIC. LONDIN. SCANDINAV. FLORENTIN. ET BATAVIN. IND. OR. CORRESPOND.

P. P.

CAROLUS SAM. HULTSTRÖM

VESTROGOTHUS.

IN AUDIT. BOTANICO DIE III DECEMBR. MDCCCXXV.

H. A. M. S.

UPSALIÆ
EXCUDEBANT PALMBLAD ET C.

KONUNGENS

TROTJENARE, OECONOMIÆ DIRECTEUREN

HÖGÅDLE

HERR *J. BJÖRKLUND*

OCH HÖGÅDLA

FRU *L. BJÖRKLUND*

FÖDD HULTSTRÖM

Vördnadsfullt och ödmjukeligen af

CARL S. HULTSTRÖM.

REGIMENTS-SKRIFVAREN

HÖGÅDLE

HERR **CARL M. HULTSTRÖM**

OCH HÖGÅDLA

FRU **H. C. HULTSTRÖM**

FÖDD KALLSTRÖM

De ömmaste Föräldrar

af

Sonlig vördnad, kärlek och tacksamhet.

NIPA. Corolla in hac Palma hexapetala includit filamentum solitarium, cujus apici inserta est Anthera perforata, duodecim sulcata. Flos femineus nudus sine corolla, ne quidem stylum habet, sed ejus loco sulcum. Relata fuit a MURRAIJO, SCHREBERO & WILDENOVIO ad *Monœciam*, *Monadelphiam* ob Antheram sulcatam. Potius collocanda videtur, ob filamentum unicum, in *Monandria*, *Agynia*, si vel considerari deberet Anthera composita e pluribus Antheris connatis, quo casu debuisset esse relata ad Monœciam, Syngenesiam. MARTIUS refert hoc genus ad *Monœciam*, eique tribuit calycem triphyllum ac Corollam tripetalam cum filamento unico colomnari antherisque tribus in floribus masculis, & stigmata tria sessilia cum drupa monosperma in flore femineo.

CEROXYLON inter Palmas numerat WILDENOWIUS, excludit Martius. Profert & flores hermaphroditos & femineos in eadem planta, quare ad Polygamiam, Monœciam a WILDENOWIO fuit relata, scilicet intra calycem trifidum & corollam tripetalam includit flos hermaphroditus Stamina unicum usque quattuor cum pistilli rudimento, & flos femineus Stigmata tria sessilia. Videtur itaque referri posse ad *Triandriam*, *Trigyniam*.

CHAMÆDORA: idem est Palmæ genus, secundum *Martium* cum *Nunnesia* WILDENOWII, ab illo relata ad Monœciam, ab hoc ad Polygamiam, Diœciam, ex nostra sententia referenda ad *Hexandriam*, *Monogyniam*, cum in flore masculo hexandro pistilli adsit rudimentum. Stylos tres observavit WILDENOWIUS & nectarium squamosum, retulitque genus ad Diœciam, Hexandriam, utpote genus a *Nunnesia* distinctum.

THRINAX flores profert hermaphroditos, adeoque locum suum habebit in *Hexandria*, *Monogynia*.

LIVISTONA ob flores ſuos hermaphroditos facillime inſeritur *Hexandriæ, Monogyniæ.*

CORYPHA quoque, floribus hermaphroditis inſtructa, ad *Hexandriam, Monogyniam* pertinet.

MAURITIA gerit flores hermaphroditos & maſculum ſeparatum, a MARTIO ideo ad Polygamiam, Diœciam relata, a WILDENOWIO vero ad Diœciam, cum illi valde imperfecte nota fuerit. Referri debet ad *Hexandriam* & ob ſtigma ſeſſile ad *Monogyniam.*

CALAMUS, perfecte hermaphrodita & complete florens merito in *Hexandria, Monogynia* collocabitur.

KUNTHIA ad hermaphroditos revocanda erit, cum in flore maſculo rudimentum adſit piſtilli & in *Hexandria, Monogynia* locata erit, a MARTIO ad Monœciam relata.

ELATE floribus monoicis ornata, ſemper tamen maſculis hexandris, & femineis monogynis, facile ad *Hexandriam, Monogyniam* transportatur.

ACROCOMIA. Cum in flore maſculo piſtilli adſit rudimentum, & in femineo rudimentum ſtaminum, nihil omnino impedit, quin ut Palma *Hexandra, Monogyna* conſiderari & poſſit & debeat.

ASTROCARYÆ flores maſculi inſtruuntur rudimento piſtilli, adeoque ut hermaphroditi conſiderati Palmam ad *Hexandriam, Monogyniam* referunt.

de MAXIMILIANA idem valet, ac de priori, cum qua in multis convenire videtur.

Musa duplex genus florum proferre videtur, licet ſemper omnes ſint vere hermaphroditi. In illis, qui hermaphroditi dicuntur, verſus baſin receptaculi collocati, unica tantum Anthera perfecta obſervatur, dum quinque vel minimæ vel nullæ. In maſculis iterum quinque antheræ perfectæ cum ſtylis abortientibus. Linné & plures genus retulerunt ad Polygamiam, Monœciam, licet faciliime referatur ad *Hexandriam*, *Monogyniam*.

Yuccam omnes in genere Botanici in *Hexandria*, *Monogynia* collocarunt, ob flores hermaphroditos, regulares ſiliaceos, licet æque ac Muſa ad Palmas fuerit numerata.

Sabal, ut hermaphrodita optime in *Hexandria*, *Trigynia* collocata erit.

Morenia. Cum in flore maſculo rudimentum adſit piſtilli, adeoque flos hermaphroditus, præter florem femineum in alia planta, absque ulla difficultate, refertur ad *Hexandriam*, *Trigyniam*.

Rhapis ubique hermaphroditam ſeſe monſtrat, cum in flore maſculo occurrat rudimentum piſtilli, & præterea alii flores ſint hermaphroditi, utroque ſexu inſtructi, licet e piſtillis tribus duo abortiant. Amandanda erit ad *Hexandriam*, *Trigyniam*.

Phoenix, ad Triandriam quandoque relata, vere tamen & potius ad *Hexandriam*, *Trigyniam* reducenda, variat ſtaminibus ſæpius ſex, rarius tribus. Præterea in flore femineo rudimentum ſtaminum obſervatur, ſic ut hermaphrodita poſſit examinari.

Lepidocarya maſculum profert florem & ſimul

hermaphroditum, & facile referri poteſt ad *Hexandriam, Trigyniam.*

SAGUS variat ſtaminibus ſex ad duodecim, & in flore femineo gaudet rudimento ſtaminum; pertinere potius videtur ad *Hexandriam, Trigyniam*, quam quidem ad aliam claſſem.

BORASSUS variat quoque ſtaminibus, in maſculis floribus ſex liberis, & in femineis a ſex ad novem caſtratis & monodelphis. Ad Dœciam a MARTIO relata, in *Hexandria, Trigynia* non incongrue locum ſuum habere poteſt.

HYPHÆNE dioica habetur Palma ſtaminibus ſenis & ſtigmatibus, forſan tribus ſesſilibus, ſic ut ad *Hexandriam, Trigyniam* eam referri oporteat.

LEOPOLDINÆ monoica eadem eſt ratio ac prioris, adeoque ad *Hexandriam, Trigyniam* referenda.

HYOSPATHÆ etiam eadem eſt ratio ac duarum antecedentium Palmarum, ea tamen differentia, ut in hujus floribus maſculis oſtendat ſeſe rudimentum Piſtilli, & ut ex occaſione florum hermaphroditorum facilius ad *Hexandriam, Trigyniam* referatur.

in ARECA omnes flores hermaphroditi utroque ſexu inſtructi ſunt, ſic ut in floribus maſculis rudimentum detegatur piſtilli, & in femineis rudimenta ſtaminum; difficile itaque numquam erit Palmam hanc referre ad *Hexandriam, Trigyniam.*

OENOCARPUS tantum in floribus maſculis habet ru-

dimentum piſtillorum & referendus erit, ad *Hexandriam, Trigyniam.*

Cum EUTERPE æque comparatum eſt ac cum *Oenocarpo.* Ad eamdem claſſem amandanda eſt Palma.

WALLICHIA regulariter monoica ob Stamina & ſtigmatum numerum refertur ad *Hexandriam, Trigyniam.*

SYAGRI eadem eſt ratio & inſertio claſſis.

COCOS in floribus maſculis habet rudimentum piſtilli, adeoque, licet palma monica, facile *Hexandriæ Trigyniæ* claſſem ingredi poteſt.

DESMONCUS cum Cocoë floribus convenit, adeoque & eandem claſſem & ordinem in Syſtemate agnoſcit.

BAETRIS piſtilli rudimento inſtruitur in floribus Maſculis, ſed variat numero ſtaminum a ſex ad duodecim. Videtur tamen melius collocari in *Hexandria, Trigynia.*

GUILIELMA regulariter monoica ad *Hexandriam, Trigyniam* pertinet ſine dubio.

MARTINEZIA in eo a reliquis differt, licet a MARTIO monoica habetur, quod non ſolum in floribus maſculis piſtilli rudimentum adſit, ſed etiam in femineis rudimentum ſtaminum abortientium in cylindro membraneo ſex dentato. Cum itaque omnes flores hermaphroditi cenſeri posſint, ſine moleſtia Palma hæc refertur ad *Hexandriam, Trigyniam.*

Aiphanes &

Oreodoxa, dubia a Martio considerata genera adeo similia sunt omnibus suis characteribus, ut pro diversis generibus minime possint haberi & ulterius examinanda sint ac illustranda.

Latania, Palma dioica, ob stamina sedecim *Dodecandriæ* incola erit.

Diplothemia re vera flores hermaphroditos profert, scilicet in floribus masculis pistilli rudimentum & in femineis stamina abortiva. Stamina variant a duodecim ad viginti quattuor. Videtur optime inseri posse classi *Dodecandriæ*, ejus *Trigyniæ*.

Attaleæ stamina sunt numero octo-decim ad vigniti-duo variantia in Palma monoica. Flores masculi habent etiam rudimentum Pistilli. Refertur ad *Dodecandriam, Trigyniam.*

Iriarthea staminibus duodecim & ultra, in flore masculo cum pistilli rudimento, relata erit ád *Dodecandriam, Trigyniam.*

Ptycosperma. Cum flores gerit hermaphroditos, stamina includentes viginti, usque triginta, non difficile erit illam referre ad *Polyandriam*, *Monogyniam.*

Seaforthia præter femineos flosculos profert flores hermaphroditos completos, staminibus numerosis repletos. Amandetur ergo Palma hæc ad *Polyandriam*, *Monogyniam.*

Cycas. Mas flores gerit in ſpica ſtrobiliformi, cujus ſquamis antheræ nudæ, plurimæ, inſident ſesſiles, ſic ut vere ad *Polyandriam* numerari oporteat. Feminæ vero flores, æque nudi ſine Perianthio & corolla, alternatim ſesſiles collocati ſunt in receptaculo elongato, *Monogyni.*

Zamiæ flores maſculi omnino conveniunt cum Cycade, adeoque clasſem *Polyandriæ* indicant. Feminæ pari modo in ſpica ſtrobiliformi ſub ſingula ſquama latitant, ſinguli cum ſtylo unico, ſic ut Palma hæc, a Linnæo ad filices relata, ad *Monogyniam* referri debeat.

Ladoicea, dioica Palma gerit ſtamina plura, a viginti quattuor ad triginta ſex variantia & ſtigmata tria vel quattuor. Debet itaque referri ad *Polyandriam, Trigyniam.*

Elephanthusa præter florem maſculum profert flores hermaphroditos cum ſtaminibus plurimis, nudos ſine & calyce & corolla. Reduci debet ad *Polyandriam, Monogyniam.*

Caryota, monoica Palma ob ſtamina plurima ad *Polyandriæ* clasſem, & *Trigyniæ* ordinem releganda erit.

Jubæa ſtaminibus plurimis & ſtigmatibus tribus hermaphrodita, in *Polyandria, Trigynia* collocata erit.

Arenga Palma monoica ſtaminibus in maſculo flore floret numeroſis, & ſtigmatibus tribus in femineo, ſatisque locum ſuum indicat in *Polyandria, Trigynia.*

Manicaria adeo cum Arenga in omnibus fructificationis partibus convenit, ut vix aliud hæc genera diſtin-

guat, quam in illa Drupa, & in hac Bacca, in *Polyandria* & *Trigynia*.

LICUALA hermaphrodita eſt cum ſtaminum filamentis, baſi connatis, quare *Monadelphiæ*, *Monogyniæ* inferta erit.

Idem in TALIERA obtinet, quare ad eamdem redacta claſſem & ordinem eſſe poteſt. Utraque hermaphrodita eſt.

GEONOMA ſimilis valde duabus præcedentibus, etiam in eo, quod hermaphrodita ſit, ea tamen differentia, ut hæc monoica ſit, id eſt in floribus maſculis inſtructa rudimento piſtilli, atque, quod ſingulare, ſtaminum cylindro ſexdentalo duodecim antheris, in ſingulo dente duabus, nec non flore femineo ſtaminibus caſtratis ſimul inſtructo. Pertinebit igitur ad *Monadelphiam*. *Monogyniam*.

ELÆIS, adeo ſimilis eſt *Cocoi*, ut videantur genere poſſe conjungi. Fructificationis ejus partes valde diverſæ delineantur a MARTIO & WILDENOVIO. Ille deſcribit calycem triphyllum, hic hexaphyllum: ille corollam tripetalam, hic corollam ſexfidam in mari, in femina hexapetalam: ille genus poſuit in Monoecia, hic in Dicecia. Verus ejus locus erit in *Monadelphia*, *Monogynia*.

CHAMÆROPS ad Polygamiam Diœciam relata fuit ob flores hermaphroditos & ſimul maſculos vel in eadem ſtirpe rarius, vel in diverſa. Ob ſtaminum filamenta ſex connata relata erit ad *Monodelphiam*, & ob ſtigmata tria ad *Trigyniam*.